

3836388 LCLG/M : สาขาวิชา : ภาษาศาสตร์ ; ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คำสำคัญ : การใช้คำศัพท์ / เขมรถิ่นไทย / เขมรตะลุงเก่า / สามกลุ่มอายุ

ปราชญ์ ไชยงาม : การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนต่างอายุในภาษาเขมรถิ่นไทยที่บ้านตะลุงเก่า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ (THE COMPARATIVE STUDY OF LEXICAL USAGE AMONG NORTHERN KHMER SPEAKERS OF DIFFERENT AGE GROUPS AT TALUNGKAW VILLAGE, PRAKHONCHAI DISTRICT, BURIRAM.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุวิไล เปรมศรีรัตน์, Ph.D., เรืองเดช ปิ่นเจื่อนขัตติย์, Ph.D., 254 หน้า. ISBN 974-664-368-1

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาเขมรถิ่นไทยของคนสามกลุ่มอายุที่ตำบลตะลุงเก่า ตำบลโคกม้า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ รวมถึงแสดงแนวโน้มการใช้คำศัพท์ภาษาเขมรถิ่นไทยสำเนียงตะลุงเก่าในอนาคต วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพภาคสนาม ใช้คำศัพท์ในการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลจำนวน 637 คำ แยกตามกลุ่มคำศัพท์ 12 กลุ่มโดยใช้คำศัพท์ภาษาเขมรถิ่นไทยซึ่งปรากฏในพจนานุกรมเป็นหลักในการเปรียบเทียบ ในการศึกษาใช้ผู้บอกภาษาเป็นผู้พูดภาษาเขมรบ้านตะลุงเก่า หญิง 9 คน และชาย 9 คน รวม 18 คน แบ่งผู้บอกภาษาเป็น 3 กลุ่มอายุ คือ ผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 1 อายุ 55 ปีขึ้นไป กลุ่มอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35-45 ปี และกลุ่มอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15-25 ปี

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้บอกภาษาเขมรตะลุงเก่ามีการใช้คำศัพท์ 6 ลักษณะดังนี้ 1.) คำศัพท์ที่ผู้พูดทั้งสามกลุ่มอายุใช้เหมือนกันและเป็นคำเดียวกันกับคำศัพท์หลัก จำนวน 456 คำ หรือร้อยละ 72 2.) คำศัพท์คนละคำกับคำศัพท์หลักแต่มีความหมายเหมือนกันหรือใช้แทนกันได้ (จำนวน 3 คำหรือร้อยละ 0.5) โดยผู้พูดทั้ง 3 กลุ่มอายุใช้คำศัพท์ชนิดนี้ในอัตราส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก 3.) คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงหรืออยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกันกับคำศัพท์หลัก (จำนวน 15 คำหรือร้อยละ 3) ซึ่งใช้มากในกลุ่มอายุที่ 2 และ 3 ในอัตราส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และใช้น้อยในกลุ่มอายุที่ 1 4.) คำศัพท์ที่มีผู้พูดบางคนไม่รู้คำศัพท์หรือจำคำศัพท์ไม่ได้ (จำนวน 61 คำหรือร้อยละ 10) 5) คำยืมจากภาษาไทยมาตรฐาน (จำนวน 45 คำหรือร้อยละ 7.5) ซึ่งผู้พูดในกลุ่มอายุที่ 3 มีอัตราส่วนการใช้คำศัพท์ 2 ชนิดหลังนี้มากที่สุด และใช้รองลงไปในกลุ่มอายุที่ 2 และ 1 ตามลำดับ 6.) คำศัพท์อื่นๆ หลายชนิด (จำนวน 41 คำหรือร้อยละ 7)

นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงทั้งเสียงพยัญชนะ สระ และโครงสร้างพยางค์ โดยการแปรเกิดจากการทำให้การออกเสียงง่ายและรวดเร็วขึ้น ลักษณะการแปรที่สำคัญ ได้แก่ การแปรของพยัญชนะเป็นการกลมกลืนเสียง พบมากที่สุดในกลุ่มอายุที่ 1 การละเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำและพยัญชนะท้ายของพยางค์รอง พบมากที่สุดในกลุ่มอายุที่ 3 การแปรของสระเกิดที่พยางค์รองหรือพยางค์นำที่เป็นพยางค์เปิดเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้พูดจะใช้สระกลางที่เป็นสระคลาย [ʌ] มากที่สุดและการแปรของพยางค์ เป็นการลดรูปของพยางค์ พบทั่วไปทั้ง 3 กลุ่มอายุ นอกจากนี้ยังมีการละพยางค์รองซึ่งพบมากที่สุดในกลุ่มอายุที่ 3

จากการศึกษาในครั้งนี้ได้เห็นแนวโน้มว่า ผู้พูดภาษาเขมรตะลุงเก่าที่มีอายุน้อย มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำศัพท์และการแปรเสียงมากที่สุด โดยมีแนวโน้มจะใช้แหวดวงคำศัพท์ภาษาเขมรน้อยลง และใช้คำยืมจากภาษาไทยมาตรฐานมากขึ้น